

ชื่อวิทยานิพนธ์ : วิเคราะห์สุนทรียศาสตร์ในภาพจิตรกรรมของ ถวัลย์ ดัชนี
 ผู้วิจัย : พระเกรียงศักดิ์ สิริสโกโก (ศรีโชติ)
 ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (ปรัชญา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระมหาดนัยพัชร คมภีรปัญญา, ดร.
 ป.ธ.๖, ปว.ค., พธ.บ., พธ.ม., Ph.D.(Phil.)
 : ผศ.ดร.ณัฏฐ์ ศรีดี
 ป.ธ.๙, พธ.บ., ศศ.ม., Ph.D.(Phil.)

วันสำเร็จการศึกษา : ๓ มีนาคม ๒๕๕๙

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “วิเคราะห์สุนทรียศาสตร์ในภาพจิตรกรรมของ ถวัลย์ ดัชนี” มีวัตถุประสงค์ ๓ ข้อ คือ (๑) เพื่อศึกษาแนวคิดสุนทรียศาสตร์ (๒) เพื่อศึกษาแนวคิดด้านศิลปะในภาพจิตรกรรมของถวัลย์ ดัชนี (๓) เพื่อวิเคราะห์แนวคิดสุนทรียศาสตร์ในภาพจิตรกรรมของถวัลย์ ดัชนี การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ

จากการศึกษา พบว่า แนวคิดสุนทรียศาสตร์คือแนวคิดที่ว่าด้วยความงามในผลงานศิลปะ มีหลักการอยู่ ๒ ทฤษฎีกล่าวคือ (๑) ทฤษฎีศิลปะว่าด้วยศิลปะคือการลอกเลียนแบบตามสภาพที่ปรากฏ ศิลปะคือรูปทรงของศิลปวัตถุ และศิลปะคือการแสดงออกอารมณ์ความรู้สึก (๒) ทฤษฎีความงามว่าด้วยความงามเป็นสิ่งที่เกิดจากรับรู้ของบุคคล ความงามเป็นคุณสมบัติของวัตถุ ความงามเป็นผลลัพธ์ของภาวะสัมพันธ์จากการรับรู้ของบุคคลและคุณสมบัติของวัตถุ และความงามเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่

แนวคิดด้านศิลปะในภาพจิตรกรรมของถวัลย์ ดัชนี พบว่า มีรูปแบบเป็นศิลปะร่วมสมัยที่ไม่ได้จำกัดอยู่ในแนวคิดศิลปะใดศิลปะหนึ่ง มีเนื้อหาที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากพุทธศาสนา เช่น ธาตุ ๔ พระพุทธเจ้า ๕ พระองค์ และมหาสติปัญญา ๔ ส่วนผลงานจิตรกรรมแยกได้ ๓ ประเภทคือ งานฝีแปรง งานจิตรกรรม และ งานวาดเส้น

สุนทรียศาสตร์ในภาพจิตรกรรมของถวัลย์ ดัชนี พบว่า ในด้านศิลปะมีความสอดคล้องกับศิลปะการแสดงออก เพราะว่ารูปทรงศิลปะวัตถุของภาพจิตรกรรมสะท้อนให้เห็นถึงความคิด อารมณ์ความรู้สึก ในลักษณะเชิงสัญลักษณ์ผ่านการลอกเลียนแบบลักษณะทางกายวิภาคของคน สัตว์ สิ่งของ และในด้านความงามมีความสอดคล้องกับความงามแบบสัมพัทธ์วิสัย เพราะว่าต้องอาศัยเงื่อนไขการมีอยู่ของคุณสมบัติศิลปะวัตถุและเงื่อนไขการรับรู้จิตของบุคคลเป็นฐานรองรับการมีอยู่ของเนื้อหา